

Wojciech Wróblewski, Maria Miśkiewiczowa

Grodzisk, gm. Grębków, woj. siedleckie, st. 1

Informator Archeologiczny : badania 22, 96-97

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Gniezno,
woj. poznańskie,
st. 17 a

Muzeum Początków Państwa Pol-
skiego w Gnieźnie

Badania prowadziła mgr Elżbieta Rogowska. Finansowało Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie. Pierwszy sezon badań. Trzecie podgrodzie. Okres wczesnośredniowieczny.

Wiosną prowadzono nadzór archeologiczny nad pracą koparki w wykopie budowlanym pod nowe, wschodnie skrzydło Pałacu Prymasowskiego. Wykop budowlany o wymiarach 40 x 27 m obejmował część trzeciego podgrodzia wraz z fragmentem wału ograniczającego podgrodzie od strony południowej. Zakres pracy archeologa ograniczył się do wykonania dokumentacji rysunkowej, fotograficznej oraz zebrania materiału archeologicznego.

W profilu wschodnim i południowym wykopu rozpoznano częściowo poprzeczny przekrój przez wał. W profilach tych zachowały się tylko dolne partie wału w postaci warstw częściowo zbutwiałego drewna występujących na przemian z warstewkami spalenizny i piasku z próchnicą. Jedyne w kilku miejscach odsłonięto pojedyncze, dobrze zachowane, pionowe i poziome elementy konstrukcji (belki). Zaburzenia układu warstw w północnej części profilu nie pozwoliły na ustalenie przebiegu wewnętrznego (północnego) stoku wału. Stok zewnętrzny (południowy) znajdował się poza zasięgiem dostępnym obserwacji. Nie stwierdzono także obecności płaszcza wału.

Maksymalna, zachowana miąższość konstrukcji drewnianych wynosiła 260 cm.

W wykopie odsłonięto także dwa fundamenty kamienne usytuowane na osi N-S i E-W. Tworzyły one narożnik bliżej nieznanej budowli przylegającej od strony południowo-wschodniej do Pałacu Arcybiskupiego.

Uzyskany materiał ruchomy stanowiły w przewadze ułamki ceramiki (głównie XI w.). Znalaziono także fragment jednostronnego, trójwarstwowego grzebienia z poroża z ornamentem "rybiej ości" oraz fragment pręta żelaznego.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie.

Badania zostały zakończone.

Góry, woj. siedleckie,
st. Drohiczyń "Ruska Strona"

Konserwator Zabytków Archeologicz-
nych w Białymstoku

Badania prowadziła mgr Krystyna Bieńkowska przy współudziale mgr Urszuli Stankiewicz. Finansował WKZ w Białymstoku. Drugi sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna i cmentarzysko średniowieczne.

Stanowiska znajduje się w odległości ok. 400 m na południe od wczesnośredniowiecznego grodziska w Drohiczyń, na lewym wysokim brzegu Bugu, w jego zakolu. Przebadano powierzchnię 167 m², gdzie wyeksplorowano 18 pochówków szkieletowych, bez wyposażenia. Zmarłych chowano w pozycji wyprostowanej, na wznak, głową na południowo-zachód. W kilku przypadkach stwierdzono, iż głowy były układane na cęgkach lub kamieniach. Głębokość zalegania szkieletów 0,30 - 1 m. Długość cmentarzyska po linii N-S ok. 50 m po linii W-E ok. 35 m.

Cmentarzysko zostało usytuowane na osadzie wczesnośredniowiecznej, która obejmuje przestrzeń około 1 ha. W trakcie eksploracji odsłonięto kilkanaście jam z ceramiką typową dla wczesnośredniowiecznego Drohiczyń. Oprócz ceramiki w niektórych jamach znaleziono kości zwierzęce i żużel. Z materiałów wydzielonych na badanym terenie znaleziono kilka noży, gwoździe, fr. przedmiotów żelaznych, fr. dysz glinianych oraz półtyturowy rogowy.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Okręgowym w Białymstoku.

Badania nie będą kontynuowane.

Grodziak, gm. Grębków,
woj. siedleckie,
st. 1

Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii

Badania prowadził mgr Wojciech Wróblewski, konsultowała doc. dr hab. Maria Miśkiewiczowa. Finansował WKZ w Siedlcach. Szósty sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne.

Badania prowadzono w dwóch częściach grodziska. Była to kontynuacja prac rozpoczętych w 1987 roku w południowo-zachodnim narożniku grodziska, gdzie w miejscu domniemanej studni otworzony został wykop o powierzchni 87,5 m². Odsłonięty w roku ubiegłym układ warstw pozwolił na ustalenie obszaru wkopu wykonanego przy budowie tego obiektu. Poz-

wolilo to na zawężenie obszaru prac do powierzchni 40 m². Prace w tym wykopie (wykop XI) koncentrowały się wyłącznie w rejonie domniemanej studni. Poza zasięgiem prac zostawiono zachodnią część ubiegłorocznej odkrywk, jako nie rokującej nadziei na pozyskanie stamtąd jakichkolwiek materiałów.

Badania potwierdziły, że w wyznaczonym do eksploracji obszarze znajdują się ślady sztucznego wkopu, mającego pierwotnie kształt lejca, wytyczonego w planie przez owalny zarys clemnej ziemi. W warstwie tej natrafiono sporadycznie na drobne ułamki ceramiki wczesnośredniowiecznej. Natomiast wewnątrz tego owalu, w przemieszanej warstwie zasypliskowej zwracały uwagę rozrzucone bezładnie kamienie, będące prawdopodobnie manifestacją niwelacji tego terenu, prowadzonej już w czasach nowożytnych. Świadczy o tym m. in. fakt znajdowania w tych przemieszanych warstwach zasypliskowych drobnych ułamków ceramiki nowożytniej (slwej) oraz fragmentów szkła. Prace w obrębie wykopu XI nie zostały jeszcze zakończone. Z uwagi na konieczność zabezpieczenia ścian wykopu (zwłaszcza południowej i wschodniej) ostateczną eksplorację wykopu XI pozostawiono do następnego sezonu badawczego.

W północno-zachodniej części majdanu grodziska otworzony został kolejny wykop, oznaczony numerem XII, o pow. 40 m². Odsłonięte zostały relikty kolejnej późziemiarki kultury przeworskiej (obiekt nr 20). Obiekt ten odsłonięty w ok. 70% miał wymiary ok. 4,4 x 4,4 m i większość sięgającą do 1 m. Większość materiału zabytkowego pozyskanego z obiektu nr 20 (ok. 58%) pochodziła z jego warstw stropowych, przemieszanych z warstwą ziemi ornej. Oprócz ceramiki znaleziono tu kilka silnie skorodowanych przedmiotów żelaznych (w tym jeden z zachowanymi śladami wykładania blaszką brązową) o trudnej - z uwagi na stan zachowania - do określenia funkcji, a także przęślik gliniany, fragmenty żużli hutniczych. Materiał ceramiczny pozyskany z wypełniska obiektu nr 20 był zdecydowanie jednorodny: były to ułamki naczyń kultury przeworskiej, mieszczące się w ustalonej wcześniej dla osady tej kultury z Grodziska chronologii na fazy A2 - B1. Zwracał uwagę fakt, że w wypełnisku obiektu nr 20 nie natrafiono w ogóle na ślady kości zwierzęcych, licznie występujących we wcześniejszej odsłoniętych w Grodzisku późziemiarkach kultury przeworskiej.

W obrębie wykopu XII nie natrafiono na jakiegokolwiek ślady zabudowy wczesnośredniowiecznej, co może stanowić przesłankę do wnioskowania o skupianiu się obiektów związanych chronologicznie z okresem funkcjonowania grodziska w pobliżu jego wału wewnętrznego.

W trakcie eksploracji obiektu nr 20 pozyskano stąd serię makroszczątków roślinnych przeznaczonych do późniejszej analizy specjalistycznej. Z korony wału północnego grodziska pobrana została próbka węgla drzewnego przeznaczona do analizy c14.

Materiał z tegorocznych badań do momentu pełnego opracowania został zdeponowany w Instytucie Archeologii UW.

Badania będą kontynuowane.

Gronowo, gm. Lubicz,
woj. toruńskie,
st. 1

Uniwersytet Mikołaja Kopernika Instytut Archeologii i Etnografii Zakład Archeologii Średniowiecza i Czasów Nowożytnych w Toruniu

Badania prowadził mgr Wojciech Chudziak (autor sprawozdania) przy współudziale mgr mgr Małgorzaty Grupy oraz Andrzeja Kowalskiego pod kierownictwem naukowym dr Jerzego Olczaka. Badania prowadzono w ramach tematu RPBP "Grunwald". Drugi sezon badań Grodzisko (VII - pocz. VIII; 2 poł. XI wieku), osada otwarta (VII - XI w.) oraz gródek późnośredniowieczny.

W ramach tematu "Średniowieczne osadnictwo obronne ziemi chełmińskiej" kontynuowano badania zespołu osadniczego w Gronowie. Głównym ich celem była weryfikacja metryki grodziska oraz dokumentacja wielofazowego układu stratygraficznego stwierdzonego na grodzisku w 1987 roku, w przypadku zaś osady otwartej odtworzenie jej rozwoju przestrzennego. Istotnym punktem w programie badawczym było również ustalenie chronologii względnej obu stanowisk.

Grodzisko. W celu korelacji przestrzennej warstw kulturowych odkrytych w 1987 r. podjęto eksplorację dwóch "świadków" o powierzchni 20 m². Ponadto, zamierzając szeroko-płaszczyzną eksplorację warstw na majdanie, założono wykop badawczy o powierzchni 25 m², usytuowany bezpośrednio na zachód od wykopu 3/87 zlokalizowanego u podstawy wału. Pozwoliło to na zweryfikowanie - stwierdzonych w 1987 r. - 4 faz osadniczych pochodzących z okresu wczesno- i późnośredniowiecznego. Z I fazy osadniczej datowanej na podstawie ceramiki naczyńowej - w zdecydowanej większości przykrawędnie obtaczanej, nieornamentowanej - na VII do początków VIII w., odkryto relikty konstrukcji rusztowej licującej od strony zewnętrznej płaszczysty nasyp jądra wału oraz warstwy demolacyjne wyklonowujące się w kierunku majdanu. Usytuowanie reliktyw wału, układ stratygraficzny oraz topografia terenu świadczą, że grodzisko I fazy można zaliczyć do typu podkwaśowego. Z II fazy osadniczej